

Neerlands diep

Academie voor publieke
bouw- en infraprojecten

Q⁴

Neerlands diep
Kwartaalrapportage
Vierde kwartaal 2019

Vierde kwartaalrapportage 2019

In deze vierde kwartaalrapportage van 2019, lees je meer over de diverse activiteiten van Neerlands diep in de maanden oktober, november en december.

Met de rapportages leggen we verantwoording af aan de Raad van Toezicht en geven we het netwerk een samenvatting van wat we hebben gedaan. De rapportage geeft daarmee tegelijkertijd een inhoudelijke inkijk in actuele vraagstukken op het gebied van projectmanagement en de praktijk van de publieke bouw en infrastructuur.

Inhoud

Nd KERN 2019-2021		
Kick-off bijeenkomst		
Nd TECH 5		
1 ^e module		
Nd BRUG 15		
3 ^e module		
Nd BRUG 16		
Intakes en Kick-off		
Nd KERN 2018-2020		
Seminar 6		
Nd BRUG 14		
Certificaatuitreiking		
Nd TOP 4		
7 ^e bijeenkomst		
ASSESSORENBIIJEENKOMST BRUGPROGRAMMA'S		
Nd TECH 5		
2 ^e module		
Nd KERN 2019-2021		
Seminar 1		
Nd MAAT-WERKGESPREKKEN		
nd terugkomdag		
Nd BRUG 11		
Nd TERUGKOMDAG		
Nd brug 9		
Nd MASTERCLASS		
Regie en samenwerking		
Nd TEAMLEREN 4		
3 ^e bijeenkomst		
Nd SAMENWERKING PROJECT-LIJN		
Nd SAMENWERKING PROJECT-LIJN		
Nd teamleren 4		
Nd WEBINAR		
De horizontale netwerkleider		
Nd GROEPEN ANDERS SAMENWERKEN (GAS) 3		
4 ^e Bijeenkomst	4	12
DE VERBINDERS – GROEP 2		
Terugkomdag	4	12
DE VERBINDERS – GROEP 3		
6 ^e Bijeenkomst	4	12
DE VERBINDERS – GROEP 3		
Slotbijeenkomst	4	12
DE VERBINDERS – GROEP 4		
Kick-off	5	13
Nd GROEPEN ANDERS SAMENWERKEN (GAS) 1		
4 ^e bijeenkomst	5	13
Nd GROEPEN ANDERS SAMENWERKEN (GAS) 2		
4 ^e bijeenkomst	6	13
LEERNETWERK PARTICIPATIE	6	14
4 ^E EDITIE LEERTRAJECT PROFESSIONEEL	6	
OPDRACHTGEVERSCHAP HWBP		
Opdrachtgeverspiegel bij Waternet		14
4 ^E EDITIE LEERTRAJECT PROFESSIONEEL		
OPDRACHTGEVERSCHAP HWBP		
4 ^e (slot)bijeenkomst	7	14
NEERLANDS DIEP GANG	7	
4 ^e bijeenkomst	7	14
RAAD VAN ADVIES	8	
tweedaags seminar		15
RAAD VAN ADVIES SPECIAL		16
DOORKIJK KOMEND KWARTAAL	9	
AFSLUITING	9	
DOORKIJK KOMEND KWARTAAL	10	17
AFSLUITING	10	18
BIJLAGE		
projectennetwerk neerlands diep 2019	11	19

Individuele programma's

Nd KERN 2019-2021 Kick-off bijeenkomst Kennis maken met elkaar en elkaars project. De deelnemers werden door directeur Alex Vermeulen welkom geheten. De leerambities passeerde de revue. Twee alumni deelden hun leerervaring bij het kernprogramma en er werd tevens geoefend op 'ander kijken'.	31 oktober
Rijkswaterstaat 5 ProRail 1 Gemeente Amsterdam 2 Provincie Zuid-Holland 1 Waterschappen 2 Omgevingsdienst NZKG 1 Rijksvastgoedbedrijf 2 Tennet 1	

Nd TECH 5 1^e module De eerste module van dit nieuwe Nd Tech programma stond in het teken van technisch inspireren.	30, 31 oktober
Laten zien, inspireren en prikkelen om na te denken over de toepassing van technologie in de eigen projectpraktijk. Deze module was op Strijp S in Eindhoven waar we kennis hebben gemaakt met Virtual Reality, bij Enversed. In de middag kwam Luc Goossens van Siemens langs en gingen we in gesprek over onder andere industriële automatisering in andere sectoren en wat we daar in de bouw- en infra van kunnen leren. De tweede dag brachten we een bezoek aan de TTI-opstelling van de RijnlandRoute, een geheel modulaire opstelling van de technische installatie die getest en werkend in de tunnel kan worden geplaatst. Tijdens deze eerste module zijn de deelnemers ook aan de slag gegaan met hun eigen vraagstuk.	
Rijkswaterstaat 8 Rijksvastgoedbedrijf 1 Gemeente Amsterdam 2	

Nd BRUG 15 3e module Mijn Waarden Voorafgaand aan deze module hadden alle deelnemers een gesprek over hun Management Drives-scores en de relatie met hun leervraag.	7, 8 november
Tijdens de eerste dag werd dit onder begeleiding van Ann Siersema en Joost Klabbbers vanuit verschillende invalshoeken met elkaar gedeeld en verdiept. Tevens gaven de deelnemers elkaar feedback op de ontwikkeling van hun leervragen. In de avond, in gesprek met Riek Bakker, een vrouw met sterke waarden. Vrijdagochtend liet Frederique Petit de deelnemers kennismaken met verschillende filosofen en de waarden die voortvloeien uit hun standpunten. Door deze te koppelen aan eigen casuïstiek werd zichtbaar dat verschillende problemen meerdere oplossingen met zich meebrengen. De dag werd afgesloten door Pieter Hilhorst, voormalig wethouder van gemeente Amsterdam. Deze vertelde hoe een botsing van waarden tot zijn uiteindelijke val leidde.	
Rijksvastgoedbedrijf 3 Gemeente Rotterdam 2 ProRail 2 Gemeente Amsterdam 2 Waterschappen 2 Rijkswaterstaat 5 Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 1	

Nd BRUG 16 Intakes en Kick-off In het laatste kwartaal vonden de intakes van Brug 16 plaats. Op 14 november was de kick-off te Utrecht. De middag, waarvoor ook de leidinggevendenden van de deelnemers waren uitgenodigd, had als thema 'kan het ook anders', wat een mooie inleiding was op de doelstellingen van Nd Brug om meervoudig te leren kijken en te reflecteren op eigen gedrag en uit te proberen of het ook anders kan, waar de gebruikelijke aanpak niet (meer) werkt.	14 november
Rijkswaterstaat 5 Rijksvastgoedbedrijf 3 Gemeente Rotterdam 1 Gemeente Amsterdam 1 Waterschap 1 Gemeente Den Haag 1 Gemeente Utrecht 1 ProRail 3	

Nd KERN 2018-2020

20, 21, 22
november

Seminar 6: Leiden en verleiden

Ernst ten Heuvelhof nam ons op de eerste dag mee in het evaluatieproces 'derde kolk' Beatrixsluis/verbreding Lekkanaal, met boeiend procesarrangementen en wat we hieruit kunnen meenemen. De kwestie en de paradoxen, die we daarbij tegenkomen, stond in de avond centraal. Dit onder leiding van Joop Bos.

De tweede dag stond in het teken van leiderschap, in de ochtend met Sylvian Gaspersz en daarna Marijke Dekkers. We brachten onze eigen reis in kaart, welke patronen herken je en welke betekenis geef je hieraan? Op de derde dag gingen we aan de hand van een aantal stellingen met vier interne opdrachtgevers in gesprek. Onze gasten waren: Elly Altena (Rijkswaterstaat), Sieuwke van Slooten (Rijkswaterstaat), Berry ter Horst (Waterschap Vechtstromen) en Rene Moor (Ministerie van Economische Zaken). Stan Duifhuizen (Twijnstra en Gudde) faciliteerde dit onderdeel.

Rijkswaterstaat 5 | ProRail 1 | Rijksvastgoedbedrijf 3 | Gemeente Amsterdam 1 | Gemeente Den Haag 1 | Rijksdienst voor ondernemend Nederland 1 | Waterschap 2

Nd BRUG 14

21
november

Certificaatuitreiking

In oktober en november zijn de eindproeve-gesprekken gevoerd met alle deelnemers.

Bij de eindproeve-gesprekken stond de vraag 'wat heeft het Nd Brug-programma opgeleverd?' centraal. Waar is dat uit gebleken? En hoe gaan ze hun ontwikkeling verder verankeren in het vervolg? De gesprekken waren het slotakkoord voor het leerverslag dat elke deelnemer maakt en dat op 21 november mooi opgemaakt en met certificaat is uitgereikt. In bijgevoegde [link](#) vindt u een mooi verslag van de feestelijke afronding in het Paushuis in Utrecht waarbij ook leidinggevend en assessoren waren uitgenodigd.

Rijkswaterstaat 5 | ProRail 1 | Gemeente Amsterdam 2 | Provincie Zuid-Holland 1 | Waterschappen 2 | Omgevingsdienst NZKG 1 | Rijksvastgoedbedrijf 2 | Tennet 1

Nd TOP 4 sept '18 jan '20 7^e bijeenkomst Het thema persoonlijk leiderschap had dit keer als invalshoek 'leiding geven aan jouw werkgeluk en dat van anderen'. +	21, 22 november
Na een gezamenlijke opstart was de eerste gast Joke van Saane. Vanuit levensbeschouwelijke invalshoek ging zij in op persoonlijk leiderschap en werkgeluk. Tamara van Duin verzorgde samen met haar collega's Therese en Annemiek de workshop 'Paardenspiegel'. Hier was ruimte om persoonlijke leiderschapsvragen via een totaal andere werkvorm te verkennen. Voorts gingen de deelnemers aan de slag met een 'Moreel Dilemma Beraad', onder leiding van Denker des Vaderlands, Daan Roovers. In de tweede middag werd toegewerkt naar de afronding van het programma.	
Rijkswaterstaat 4 Rijksvastgoedbedrijf 2 Gemeente Rotterdam 1 Gemeente Amsterdam 2 Waterschap 2 Gemeente Den Haag 1 ProRail 1	

ASSESSORENBIIJENKOMST BRUGPROGRAMMA'S Op 25 november was de jaarlijkse assessorenmiddag. Alle assessoren, die betrokken zijn bij het Brugprogramma, kunnen dan hun ervaringen uitwisselen. Daarnaast nam Andor de Rooij de aanwezigen mee in zijn verhaal over moed en moedig leiderschap.	25 november
--	---------------------------

Nd TECH 5 sept '19 juni '20 2^e module In december zijn we met de tweede module van Nd Tech neergestreken in Amsterdam om meer te weten te komen over slim organiseren. +	11, 12 december
Hoogleraar IT-Governance Lineke Sneller gaf de deelnemers meer inzicht in de uitdagingen waar IT-projecten voor staan en hoe we die het hoofd kunnen bieden. De middag brachten we een bezoek aan een inspirerend project van de gemeente Amsterdam over crowd monitoring in de drukke binnenstad en hoe zij dit intern hebben georganiseerd. Hoogleraar behavioral IT governance Arno Nuijten en collega Nick Benschop namen ons mee in hoe framing een bepalende factor is in het succes van een (IT) project. Door een interactieve werkvorm in de middag, prikkelden we de deelnemers om na te denken over welke elementen nodig zijn voor het anders/slimmer organiseren van IT vraagstukken.	
Rijkswaterstaat 8 Rijksvastgoedbedrijf 1 Gemeente Amsterdam 2	

Nd KERN 2019-2021 okt '19 mrt '22 Seminar 1: Making Sense De bedoeling van dit seminar is elkaar en elkaars projecten beter te leren kennen. Het verkennen van het verhaal achter het verhaal. +	18, 19, 20 december
Onder leiding van Andre Dorée zijn de onderwerpen planbaarheid, maakbaarheid en patronen behandeld. De gedramatiseerde storyline van projecten kwam eveneens aan bod. Arjan van Dam haakte in met de kunst van het falen, je eigen prestatie- en/of leerdoelen. Vanuit vier invalshoeken is de ontwikkeling van het vak projectmanagement belicht, te weten; Wim Leendertse (Rijkswaterstaat en Rijksuniversiteit Groningen) Marten Klein (Gemeente Amsterdam), Toine van Liebergen (Volker Wessel) en Ingrid Koenen (Cobouw). Welk appèl doet dat op de projectmanager?	
Rijkswaterstaat 5 ProRail 1 Gemeente Amsterdam 2 Provincie Zuid-Holland 1 Waterschappen 2 Omgevingsdienst NZKG 1 Rijksvastgoedbedrijf 2 Tennet 1	

Alumniprogramma's en activiteiten

Nd MAAT-WERKGESPREKKEN In het najaar is er weer een aantal Maatwerkgesprekken gevoerd, waaronder met alumni van de programma's Nd Brug en Nd Kern. In het gesprek reflecteert een alumnus van een van de individuele programma's op zijn of haar ontwikkeling en ervaring enige tijd na afloop van de leergang. +	diverse data
Ook onderzoekt de deelnemer met de programmamanager hoe de kracht van het Nd-netwerk te benutten om blijvend te leren, en welke kennis en ervaring hij of zij kan inbrengen in het netwerk. De gesprekken worden door deelnemer en programma managers gewaardeerd. Er zijn nog geen duidelijke rode lijnen te trekken op basis van de gevoerde gesprekken. Wel is per deelnemer meer duidelijk waar de behoefte en de kennis ligt die in te brengen is in het Nd-netwerk. In 2020 start een nieuwe serie gesprekken.	
Nd TERUGKOMDAG Nd brug 11 Op 3 oktober was Nd Brug 11 te gast bij Zwolle Spoort. Onder leiding van een van de alumni, die als omgevingsmanager bij het project is betrokken, hebben we het project bezocht. Daarnaast deelde een oud deelnemer wat hij had geleerd over contextueel leiderschap en was er ruimte voor alle deelnemers om uit te wisselen wat hen in het werk bezighield.	3 oktober
10 van de 16 alumni waren aanwezig.	
Nd TERUGKOMDAG Nd brug 9 Op 9 oktober was de terugkomdag van Nd Brug 9. De groep werd ontvangen in het informatiecentrum van Zeesluis IJmuiden, alwaar uitleg volgde over het project en deelnemers in gesprek gingen met leden van het projectmanagementteam. Ook was er tijd om bij te praten. Mooi dat deelnemers van dit programma, waarvan de laatste module in 2016 was, elkaar nog steeds opzoeken en initiatief nemen voor een terugkomdag.	9 oktober
11 alumni waren aanwezig.	

Nd MASTERCLASS

3, 4
december

Regie en samenwerking

Samenwerken tussen professionals uit verschillende disciplines is noodzakelijk om complexe thema's voor cliënten en burgers verder te brengen. Dat klinkt simpel, maar dat is zeker bestuurlijk vaak niet makkelijk of vanzelfsprekend.

Hoe kun je bijvoorbeeld complexe samenwerkingsprocessen efficiënt en effectief inrichten? Wat zijn succesfactoren voor gecompliceerde samenwerking? En welk appèl doet dit op leiderschap? Vraagstukken die stuk voor stuk bij de Nd Masterclass in Kasteel Essenburgh in Hierden met de alumni onder leiding van professor John Goede en Joop Bos, met praktijk casus van Eric Smulders (Rijkswaterstaat) en Peter van Doorne (Tennet) zijn behandeld.

[Lees hier het uitgebreide artikel.](#)

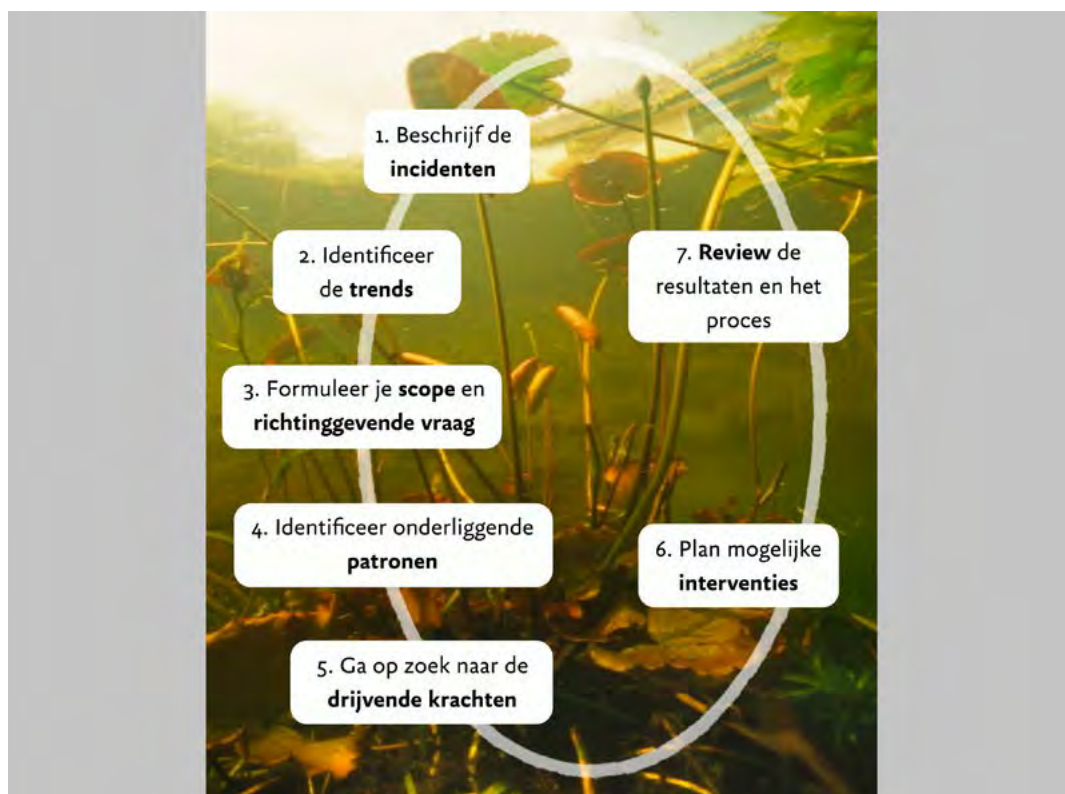
Rijkswaterstaat 7 | Rijksvastgoedbedrijf 3 | Gemeente Amsterdam 2 | Gemeente Rotterdam 2 | Tennet 1 | Waterschap 2

Teamprogramma's en activiteiten

nd teamleren 4 3^e bijeenkomst Thema van de bijeenkomst was veranderend speelveld en spelregels tijdens het spel; systemisch kijken. Met een projectbezoek aan Driebergen-Zeist is de derde bijeenkomst van start gegaan. Verrassend is hoe teams in heel verschillende fases toch veel aan elkaar kunnen hebben: anderen zien het loslaten van het project en elkaar al, terwijl het team zelf dat nog ontkent.	 mrt '19 juni '20	3, 4 oktober
De inspiratie kwam van Marijke Spanjersberg, systemisch kijken. Dat was duidelijk een ongewone blik voor de deelnemers, met vragen die verrasten ("Welke 'moeten' komen er met jullie de kamer binnen?", "Willen jullie nu ook jullie relatie aan mij voorstellen?", etc.). Die hielpen om relaties met marktpartijen of moederorganisatie in beeld te brengen, en ook die in het eigen team. Onder druk vallen we terug op dunne verhalen; maar die produceren dunne oplossingen, meer van hetzelfde. Op zoek dus naar rijke verhalen. Aan het slot weer de oefening kritische steun: advies- of feedbackvraag aan de andere teams.		
ProRail 6 Rijkswaterstaat 5 Gemeente Amsterdam 6		

nd SAMENWERKING PROJECT-LIJN Online reflectiesessie Dit programma gaat over de spanning in het samenspel tussen het project en de lijnorganisatie.	 sept '19 febr '20	11 oktober
Vier teams vanuit verschillende organisaties hebben elk een vraagstuk daarover en bezien dat vanuit systemisch perspectief. Met behulp van het boek Systeemdenken, webinars over het thema en online behandeling van de theorie door hoogleraar Jaap Schaveling, doorlopen de teams de zeven stappen van het systeemdenken in drie online reflectiesessies.		

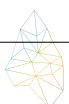
In deze sessie ging het voornamelijk om de eerste drie stappen (zie afbeelding hierboven), waarbij de teams de incidenten deelden waarbij hun vraagstuk zich manifesteert in de praktijk en ze hun scope en richtinggevende vraag formuleerden. Reflectie kwam van de andere teams en van Jaap Schaveling.

Gemeente Amsterdam 4 | Waterschap Rivierenland 5 | Rijksvastgoedbedrijf 4 | ProRail 2

Nd SAMENWERKING PROJECT-LIJN Online reflectiesessie Als voorbereiding op deze online reflectiesessie onderzochten de deelnemende teams voor hun vraagstuk de relevante patronen in de samenwerking tussen het project en de lijnorganisatie. +	22 november
Ze maakten daarbij gebruik van de negen archetypische patronen uit het systeemdenken van Jaap Schaveling, onder andere de veelgebruikte 'onbedoelde tegenstrevers'. Reflectie van de teams op elkaars resultaten leverde herkenning en nieuwe inzichten op.	
Gemeente Amsterdam 3 Waterschap Rivierenland 5 Rijksvastgoedbedrijf 4 ProRail 2	

Nd TEAMLEREN 4 4^e bijeenkomst Thema van de bijeenkomst overheid en marktpartijen door een organisatieculturele bril. +	12, 13 december
Met teams van Driebergen-Zeist, Oranje Loper en Knooppunt Hoevelaken. Deze keer begonnen met projectbezoek Oranje Loper in Amsterdam. Als inspiratie; input de antropologische bril door Alfons van Marrewijk. Aandacht voor vertrouwen tussen publiek-private partners, transitierituelen bij projectfase-overgangen, isolatie van project ten opzichte van moederorganisatie. Vooral de laatste twee thema's sloegen aan. Een cultuurgame rond samenwerking leidde tot veel hilariteit en herkenning. De ochtend van tweede dag stond weer in het teken van vertalen naar de eigen werkprijktijk en kritische feedback van de teams naar elkaar.	
ProRail 7 Rijkswaterstaat 6 Gemeente Amsterdam 7	

Activiteiten voor ons netwerk

Nd WEBINAR De horizontale netwerk leider In de vijfde aflevering van de serie Nd Webinars over de toekomst van het projectmanagement geeft Annemieke Roobeek, hoogleraar Strategie en Transformatiemanagement een college over de meerwaarde van het organiseren van netwerken rond complexe bouw- en infraopgaven.	12 november
In het webinar gaat ze ook in op de vraag van het RWS-programmateam Vervanging en Renovatie hoe horizontaal netwerk leiderschap kan worden verbonden met bestaande hiërarchische structuren. Via deze link is het hele Nd Webinar met Annemieke Roobeek terug te zien.	
42 online deelnemers	

Samenwerken met de markt

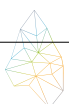
Nd GROEPEN ANDERS SAMENWERKEN (GAS) 3 4^e Bijeenkomst Vier keer per jaar reflecteren de deelnemers aan de Groepen Anders Samenwerken (GAS) op de bevorderende en belemmerende factoren in de onderlinge samenwerking en de onderliggende patronen daarin. Deze keer waren we te gast bij het project Aanpak Ring Zuid Groningen.	1 oktober
Rijkswaterstaat 2 Gemeente Amsterdam 1 Aannemers 3	
DE VERBINDERS - GROEP 2 Terugkomdag Een half jaar na afronding van het programma kwam een groot aantal deelnemers van De Verbinders 2 weer bijeen om met elkaar de ervaring uit te wisselen over de voortgang van hun project en wat de effecten zijn geweest van deelname aan De Verbinders.	9 oktober
Wat opvalt aan de verhalen is dat ontwikkeling plaatsvindt op drie niveaus, namelijk individueel, team en systeem niveau. Op individueel niveau; alle deelnemers konden expliciet benoemen wat ze van het programma hebben geleerd en hoe ze dat in hun praktijk toepassen. Op teamniveau; deelnemers gaven aan als team te kunnen "lezen en schrijven" met elkaar vanwege de vertrouwensband die ze tijdens het programma hebben ontwikkeld. Op systeemniveau; voor één team heeft deelname aan De Verbinders geleid tot een systeeminterventie die tot structurele verbetering van de samenwerking heeft geleid.	
Rijkswaterstaat 2 Rijksvastgoedbedrijf 1 Gemeente Amsterdam 1 Ingenieursbureaus 2 Aannemers 2	
DE VERBINDERS - GROEP 3 6e Bijeenkomst Bij de zesde bijeenkomst was Gerard Scheffrahn te gast als inspirator. Hij nam de deelnemers mee in zijn verhaal over de drie crises bij de Noord/Zuidlijn en hoe deze zijn overwonnen door met concrete interventies doelbewust in te zetten op een aantal paradigmashifts.	10 oktober
Rijkswaterstaat 1 ProRail 1 Rijksvastgoedbedrijf 1 Gemeente Amsterdam 1 Ingenieursbureaus 1 Aannemers 5	
DE VERBINDERS - GROEP 3 Slotbijeenkomst De slotbijeenkomst van De Verbinders stond weer in het teken van de evaluatie en vooruitblik.	14 november
De verbetersteams hielden te overstaan van hun promotors een eindpresentatie. Nog een keer kregen de toevoorders de mogelijkheid om te reflecteren op de resultaten. Na afloop kregen alle deelnemers een certificaat van deelname uit handen van een van de stuurgroepleden.	
Rijkswaterstaat 1 ProRail 1 Rijksvastgoedbedrijf 1 Gemeente Amsterdam 1 Ingenieursbureaus 2 Aannemers 5	

DE VERBINDERS – GROEP 4 Kick-off Met een aangepaste kick-off is groep 4 van De Verbinders van start gegaan. +	28, 29 november
Aan de verbeterteams werd vooraf niet gevraagd om een startprobleem te formuleren (dit kwam voort uit de wens om projecten, die geen problemen in de samenwerking ervaren ook mee te kunnen laten doen), maar hebben zij in de kick-off een nulmeting gedaan en een gezamenlijke ambitie geformuleerd. Het verschil tussen beide vormde hun uitdaging waarmee ze in het programma aan de slag gaan. Daarnaast zal in het programma meer aandacht worden besteed aan communicatie in de samenwerking.	
Rijkswaterstaat 5 Gemeente Amsterdam 2 Ingenieursbureaus 1 Aannemers 6	

Nd GROEPEN ANDERS SAMENWERKEN (GAS) 1 4^e bijeenkomst Uitwisseling van ervaringen en onderliggende patronen en mechanismen in al dan niet succesvolle samenwerkingen. Dit keer hebben we gereflecteerd op hoe je je als project-manager staande houdt als er grote inhoudelijke en relationele problemen in je project optreden.	6 december
Rijkswaterstaat 2 BAM 1 Max Bögl 1 Gemeente Amsterdam 1 Visser & Smit Bouw 1 Van Oord 1 Strukton 1	

Nd GROEPEN ANDERS SAMENWERKEN (GAS) 2 4^e Bijeenkomst Uitwisseling van ervaringen en onderliggende patronen en mechanismen in al dan niet succesvolle samenwerkingen. Dit keer is vooral besproken wat er in de diverse projecten plaatsvindt.	9 december
Alliantie GOWA 2 Rijkswaterstaat 2 Rijksvastgoedbedrijf 1 R Creators B.V. 1 ProRail 1	

Projectennetwerk

LEERNETWERK PARTICIPATIE

Dit kwartaal heeft het leernetwerk Participatie verder vorm gekregen. Participatie in projecten is niet nieuw. In de bouw- en infrasector is participatie dit steeds verder geprofessionaliseerd en hebben we al een flinke trackrecord.

5
november
3
december

De binnenkort in werking tredende Omgevingswet heeft de nodige impact op projecten en participatie daarin. Als start is een interviewronde uitgevoerd om leerervaringen op te halen en centrale thema's te identificeren. In twee opeenvolgende bijeenkomsten zijn de opgehaalde paradoxen, dilemma's en ervaringen getoetst en verdiept. In 2020 wordt hier een vervolg aan gegeven.

ProRail 6 | Rijkswaterstaat 6 | Rijksvastgoedbedrijf 1 | Waterschap 1

4^e EDITIE LEERTRAJECT PROFESSIONEEL OPDRACHTGEVERSCHAP HWBP

Opdrachtgeverspiegel bij Waternet

Voor het HoogWaterBeschermsProgramma faciliteert Neerlands diep een leertraject specifiek voor de intern opdrachtgevers van de in het HWBP uit te voeren projecten. Deze mensen zijn werkzaam bij een waterschap of hoogheemraadschap.

22
november

Het leertraject bestaat uit vier bijeenkomsten en drie Opdrachtgeversspiegels. Op 22 november was de derde en laatste opdrachtgeverspiegel. Kern van de Opdrachtgeverspiegel is het in de keuken kijken bij de ander. En deze keer was het bij Waternet.

Waternet 7 | Waterschap Rijn en IJssel 1 | Waterschap Hollandse Delta 1 | Hoogheemraadschap van Delfland 1 | Waterschap Rijn en IJssel 1

4^e EDITIE LEERTRAJECT PROFESSIONEEL OPDRACHTGEVERSCHAP HWBP

4^e (slot)bijeenkomst

Dit is de vierde en tevens de laatste bijeenkomst van dit leertraject. Met Oscar David als gastspreker is het onderwerp 'omgaan met macht' behandeld. Deelnemers kregen ook handvatten voor verandering mee. Er is ook gewerkt aan de taak kwesties uit de eigen praktijk (Action Learning) en vond er aan het einde van de dag de certificaatuitreiking plaats.

Waternet 3 | Waterschap Hollandse Delta 2 | Hoogheemraad van Delfland 2 | Waterschap Hunze en Aa's 2 | Waterschap Rijn en IJssel 2 | Hoogwaterbeschermingsprogramma 1 | Waterschap Brabantse Delta 1

26
november

NEERLANDS DIEP GANG

4^e bijeenkomst: Hoe ga je om met de veiligheidsladder?

Neerlands-diep-gang is de kring van projectmanagers en projectdirecteuren die hebben deelgenomen aan het Topprogramma van Neerlands diep (alumni) en/of eindverantwoordelijke zijn of zijn geweest van een bij Neerlands diep aangesloten project.

10
december

De programmamanager van het programma Oranje Loper (Gemeente Amsterdam) had deze bijeenkomst geadopteerd. Het gesprek ging over hoe je omgaat met onvoorspelbaarheid die de draagvlak van je programma/project ondermijnt.

Rijkswaterstaat 8 | Ministerie van Defensie 1 | Rijksvastgoedbedrijf 3 | ProRail 2 | Gemeente Amsterdam 1

Neerlands diep

RAAD VAN ADVIES

In deze Raad is gesproken over de ontwikkeling van het Projectennetwerk van Neerlands diep, met name over het verlagen van drempels voor deelname van andere partners dan Rijkswaterstaat en ProRail.

10
oktober

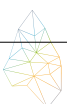
De Raad adviseert de diversiteit in het Projectennetwerk te verhogen door te experimenteren met een iets andere lidmaatschapsvorm naast het reguliere lidmaatschap met gestaffelde bijdrage. Met de Raad werd verkend of Neerlands diep specifiek zou moeten inspelen op de stikstofproblematiek. Geconcludeerd werd dat de huidige programma's juist een goede basis leggen voor veerkracht bij projectmanagers en -teams om met deze uiterste lastige problematiek om te gaan.

TWEEDAAGS SEMINAR CRITICAL COMPETENCE & CAPACITY MET TRAFIKVERKET

De tweejaarlijkse kennisuitwisseling tussen een delegatie van de partners van Neerlands diep en een van het Zweedse Trafikverket draaide deze keer om de vraag: 'How to deal with critical competence and capacity?'. Scenario analyse vormde de rode draad waarlangs de dialoog tussen de deelnemers plaatsvond.

5, 6
november

Rijkswaterstaat 2 | ProRail 4 | Gemeente Amsterdam 1 | Gemeente Rotterdam 2 | Trafikverket 10

RAAD VAN ADVIES SPECIAL

4
december

Op 4 december vond de traditionele Raad van Advies Special plaats met een aantal gasten uit de wetenschap en uit het team van Neerlands diep. De bijeenkomst was gericht op de ontwikkeling van het vak van publiek projectmanagement.

Met als inspiratiebron het managementboek 'Good to Great' van de Amerikaanse onderzoeker Jim Collins is verkend of er een onderzoeksvraag te formuleren is voor verdere verdieping van het vraagstuk over kritische succesfactoren voor publieke bouw- en infraprojecten.

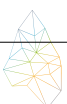
- Welke praktijkvoorbeelden van succesvolle bouw- en infraprojecten kennen we, wat maakt deze projecten succesvol en hoe zijn ze succesvol geworden?
- Hoe verhouden die genoemde praktijkvoorbeelden zich tot de G2G-principes uit het onderzoek van Jim Collins?
- Wat zou Neerlands diep kunnen en/of moeten doen om de verzamelde inzichten in en (voor)beelden van principes verder te verdiepen?

De bijeenkomst leverde niet één onderzoeksvraag op, maar wel een aantal ingrediënten voor verdere gedachtenvorming.

- Scherp aan wat je verstaat onder een succesvol project. Kijk daarbij ook naar de maatschappelijke toegevoegde waarde voor de omgeving.
 - Focus op perspectief van de projectmanager (fasering/deelstudies).
 - Splits uit in deelvragen die betrekking hebben op: Welke beleving heeft de projectmanager? Hoe vult hij/zij het werk in? Welke instrumenten worden gehanteerd? Welke verbeterstrategieën worden ingezet? Hoe gaat de projectmanager en zijn organisatie om met druk uit politiek en bestuur en uit de media "om breed te kijken en alle denkbare aspecten mee te nemen en tegelijkertijd snel, smal en efficiënt resultaten te behalen"?
 - In veel projecten ligt de nadruk op reductie van complexiteit. Succesvolle projecten lijken complexiteit juist te omarmen. Wat doen projectmanagers dan om die complexiteit in de verschillende fasen van een project hanteerbaar te maken en te benutten?
 - Hoe kan je resultaat communiceren en de trots naar boven halen? Vermijd het maken van lijstjes en receptuur.
- De uitkomsten van deze bijeenkomst leveren een opstap naar verdere verdieping en kritisch beschouwing van de huidige leerprogramma's.

Rijkswaterstaat 7 | Rijksvastgoedbedrijf 3 | Gemeente Amsterdam 2 | Gemeente Rotterdam 2 | Tennet 1 | Waterschap 2

Doorkijk komend kwartaal

januari 2020 Q1

23 en 24 januari 2020

TEAMPROGRAMMA'S EN ACTIVITEITEN

KICK-OFF ND
DUURZAAMHEIDSCHALLENGE 2020

februari
2020 Q1

30 januari 2020

ACTIVITEITEN VOOR ONS NETWERK

ND TEAMS
'De Gedoe Parade'

10 maart 2020

ACTIVITEITEN VOOR ONS NETWERK

ND TOPICS-SPECIAL

Moreelse Tuinen: participatie is samen
werken aan een maatschappelijke opgave.
Aansluitend de afscheidsreceptie van
directeur Neerlands diep, Alex Vermeulen

maart 2020 Q1

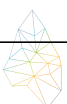
31 maart 2020

ALUMNIPROGRAMMA'S EN ACTIVITEITEN

ND MASTERCLASS

'Meesterschap in dynamische,
complexe projecten'

april 2020 Q2

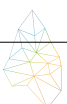
Afsluiting

Deze rapportage is tot stand gekomen met bijdrage van: Alijd Bunge, Marjan Lont, Luc Boekesteijn, Guus Pieters, Hélène Kleijne, Maarten Kraneveld, Jaap Verkade, Steven van Luipen, Maaïke Ruiten-Hielkema, Ruud Stevers, Janine van Oosten en Alex Vermeulen.

Redactie: Alex Vermeulen en Milie Man.

Heb je vragen over deze rapportage, of over de kwartaalrapportages van Neerlands diep in het algemeen? Neem dan contact op met Alex Vermeulen (Directeur).

alex@neerlandsdiep.nl

Bijlage

PROJECTENNETWERK NEERLANDS DIEP 2019

Project

Aanpak Ring Zuid Groningen
 A16 Rotterdam
 Blankenburgverbinding
 De Entree
 Stationsgebied Driebergen-Zeist
 ERTMS
 Hoogwaterbeschermingsprogramma HWBP
 Knooppunt Hoevelaken
 MARKAZ
 PHS Amsterdam
 PHS Meteren-Boxtel
 Rotterdamsebaan
 Ring Antwerpen, Linkeroever
 SAA A9 Gaaspendammerweg
 SAA A6 Almere
 SAA A9 Amstelveen
 Sluizenprogr. Zeetoegang IJmond
 Sluizenprogr. Afsluitdijk
 Sluizenprogr. Sluis Eefde
 3^e Beatrixsluizen Lekkanaal
 Sluis Reve
 Sluizenprogr. Terneuzen
 ZuidasDok
 ZwolleSpoort
 DOEN! Station Arnhem
 De Oranje Loper

Organisatie

Rijkswaterstaat e.a.
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Gemeente Amsterdam
 ProRail
 ProRail
 Rijkswaterstaat + Waterschappen
 Rijkswaterstaat
 Rijksvastgoedbedrijf
 ProRail
 ProRail
 Gemeente Den Haag
 Beheermaatschappij Antwerpen Mobiel
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 Rijkswaterstaat
 ProRail
 Rijksvastgoedbedrijf
 Gemeente Amsterdam

nd PARTNERS

